

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Hvor Og Hvordan](#) > [Sådan Anlægger Du En Sag](#) > [Italy](#)

Sådan anlægger du en sag

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Er det nødvendigt at gå til en domstol, eller er der en anden mulighed?

I det italienske retssystem sikres det, at borgerne kan rette henvendelse til domstolene med henblik på generel beskyttelse af deres rettigheder.

I nogle sager er det imidlertid nødvendigt først at forsøge mægling med bistand af en advokat, idet en sag kun kan indbringes for retten, hvis mæglingsforsøget mislykkes. Der er tale om tvister vedrørende sameje i forbindelse med ejerlejligheder, ejendomsrettigheder, bodeling, arv, familieretlige aftaler, leje- eller leasingaftaler, forpagtning, skadeserstatning i forbindelse med lægeansvar, injurier fremsat i pressen eller i andre medier, forsikrings-, bank- og finansaftaler, aftaler vedrørende holdingselskaber, konsortier, franchisingvirksomheder, værker, netværk, formidling, interessentskaber og underentreprise. Proceduren finder sted i mæglingsorganer, der er godkendt af justitsministeriet (*Ministero della giustizia*).

Desuden er enhver, der ønsker at anlægge sag om erstatning for skader forårsaget af brugen af køretøjer og fartøjer eller et krav om betaling af beløb, der ikke overstiger 50 000 EUR, forpligtet til at forsøge at forhandle med den anden part. Denne procedure indebærer direkte forhandling mellem parterne, som skal bistås af advokater.

En anden mulighed er voldgift, hvor sagen afgøres af en privat opmand, der er udpeget af sagens parter. Sagens parter skal være enige om at anvende voldgift som et alternativ til en retssag.

2 Er der en frist for, hvornår sagen skal anlægges?

Fristen for fortabelse af rettigheder skal overholdes. Den almindelige forældelsesfrist er ti år, men der gælder kortere forældelsesfrister i visse typer sager (artikel 2934-2961 i civillovbogen).

I visse særlige tilfælde fastsætter loven også retstabsfrister i forbindelse med et konkret søgsmål (f.eks. hedder det i artikel 1495 i den civile lovbog, at køberen skal underrette sælgeren om mangler ved den solgte vare senest otte dage efter, at de er blevet opdaget, idet vedkommende ellers ikke vil være i stand til at håndhæve dem ved domstolene).

3 Er det en domstol i denne medlemsstat, som jeg skal gå til?

For at opnå en retskraftig afgørelse af en tvist må man rette henvendelse til en domstol. Hvilken domstol, der er kompetent, afhænger af tvistens art og af de regler for domstolenes kompetence, der er fastsat i national ret og i EU-retten.

4 Hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg i givet fald gå til i

betragtning af, hvor jeg bor, hvor modparten bor, eller andre forhold, der kan have betydning for, hvor sagen skal anlægges?

Hovedreglen er, at sagen skal anlægges ved retten på det sted, hvor sagsøgte har bopæl eller hjemsted (almindelige værning for fysiske og juridiske personer (*foro generale delle persone fisiche*)). Afhængig af sagens art eller værdien af sagens genstand skal sagen anlægges ved en bestemt ret i det relevante område, dvs. enten ved fredsdommeren (giudice di pace), ved den almindelige ret, der kan være beklædt med én dommer, eller fungere som et kollegialt organ (tribunale in composizione monocratica o tribunale in composizione collegiale), eller ved en ret uden for det almindelige værning for fysiske personer i tilfælde af obligatorisk stedlig kompetence (competenza per territorio inderogabile)).

Se faktabladet "[Hvilket lands domstol er ansvarlig?](#)".

5 Hvilken type domstol skal jeg gå til i denne medlemsstat i betragtning af sagens art og det beløb, det drejer sig om?

Fredsdommeren har kompetence i sager vedrørende løsøre med en værdi på højst 10 000 EUR. Fredsdommeren har kompetence op til 25 000 EUR, hvis sagen vedrører erstatning for skader forårsaget af anvendelsen af køretøjer og fartøjer. Hvis værdien af sagens genstand overstiger denne beløbsgrænse, behandles sagen ved den almindelige ret af en enkelt dommer. Visse sager bliver uanset værdien af sagens genstand behandlet af fredsdommeren (artikel 7, stk. 3, i den civile retsplejelov), af en enkelt dommer ved den almindelige ret (artikel 409 i den civile retsplejelov) eller af den almindelige ret som kollegialt organ (artikel 50a i den civile retsplejelov).

Se faktabladet "[Hvilket lands domstol er ansvarlig?](#)".

6 Kan jeg selv gå til en domstol, eller skal jeg gå via en mellemmand, f.eks. en advokat?

Som hovedregel skal man lade sig bistå af en advokat, idet professionel bistand er obligatorisk (obbligo di difesa tecnica). Denne regel fraviges i sager om mindre krav (krav på højst 1 100 EUR, der behandles af fredsdommeren), eller hvis man selv har rettergangsfuldmagt (artikel 86 i den civile retsplejelov).

7 Hvem skal jeg helt konkret henvende mig til for at anlægge en sag? Skal jeg henvende mig direkte til domstolen, til det lokale dommerkontor eller til en anden myndighed?

Stævninger skal forkyndes for modparten og indføres i retsprotokollen af justitssekretæren ved den kompetente ret.

8 På hvilket sprog skal jeg indgive stævning? Kan jeg gøre det mundtligt, eller skal det gøres skriftligt? Kan jeg gøre det pr. fax eller e-mail?

Kun i sager, der behandles af fredsdommeren, kan stævningen forelægges mundtligt (artikel 316 i den civile retsplejelov). I alle andre sager skal stævningen indgives skriftligt og være affattet på italiensk. Stævninger kan ikke indsendes pr. telefax eller ikke-autoriseret e-mail. Advokaterne skal indsende deres dokumenter pr. autoriseret e-mail via et passende IT-system.

9 Findes der særlige blanketter, som skal bruges, når man vil anlægge sag? Hvis ikke, hvordan gøres det så? Hvilke oplysninger skal gives?

Der findes ingen formularer til brug herfor. Stævningen skal indeholde parternes navne, rettens navn, sagens genstand og kravet. I en almindelig civil retssag skal den part, der indgiver stævningen, ligeledes angive det

retsmøde, hvor modparten skal give møde, og oplyse vedkommende om forpligtelsen til at varetage sit tekniske forsvar gennem en advokat og om muligheden for at ansøge om retshjælp, hvis betingelserne er opfyldt.

10 Skal der betales retsafgifter? Hvornår skal de i givet fald betales? Skal advokaten betales med det samme ved stævningens indgivelse?

Der skal ved indgivelsen af stævningen betales et samlet retsgebyr til staten, som afhænger af kravets størrelse (Testo Unico delle Spese di Giustizia, præsidentielt dekret nr. 115 af 2002).

Størrelsen af og fristen for betaling af advokatsalærer afhænger af den aftale, som parterne har indgået med deres advokater.

11 Kan jeg få retshjælp?

Både italienske statsborgere og udenlandske statsborgere kan opnå retshjælp, hvis de opfylder de krav til personlig indkomst, der er fastsat i lovgivningen (præsidentielt dekret nr. 115 af 2002).

12 Hvornår betragtes min sag som anlagt? Modtager jeg en bekræftelse fra myndighederne om, hvorvidt min sag er korrekt anlagt?

En sag anses for anlagt,

- når stævningen i en sag i første instans er forkyndt for modparten (*atto di citazione*),
- når ankestævningen er registreret ved det relevante justitskontor (*ricorso*).

Retten tager ikke stilling til, om en sag er behørigt anlagt, før sagen behandles i et retsmøde, hvor begge parter har mulighed for at blive hørt.

13 Modtager jeg udførlige oplysninger om sagens videre forløb (f.eks. om, hvornår jeg skal møde i retten)?

Fristen for indkaldelse til at give møde og fristen for andre processkridt, som parterne eller retten skal tage, er fastsat i den civile retsplejelov. Hver ret fastsætter de præcise frister i forbindelse med de enkelte processkridt eller ved at fastlægge en overordnet tidsplan for sagens behandling (artikel 81a i dekretet om gennemførelse af den civile retsplejelov). Justitssekretæren underretter parterne om rettens afgørelser uden for retsmødet (f.eks. ændring af datoen for retsmødet) og om domme.

Link til den civile retsplejelov, artikel 163-166:

<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:regio.decreto:1940-10-28;1443>

■ Sidste opdatering: 15/09/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.